

آیین بزرگداشت دکتر حسین فاطمی

امروز ساعت پنج پس از نیمروز، برابر با سنت همه ساله، نمایندگان سازمانهای جبهه ملی ایران و گروهی از از هموندان و هواداران برای گرامیداشت شهید دکتر سید حسین فاطمی، معاون نخست وزیر و وزیر خارجه دولت جبهه ملی دکتر محمد مصدق، بر سر مزار ایشان و مزار خواهر فداکارشان حاضر شدند و آرامگاه آیین دو بزگوار را گلباران کردند. در این مراسم، آقای دکتر حسین موسویان به شرح زندگی، فعالیتها و شهادت دردناک ایشان در بامداد 19 آبان 1333، پرداختند. سپس آقای حسین شاه حسینی سخنی چند درباره شخصیت دکتر فاطمی و فداکاری های ایشان و ایمان لرزش ناپذیر فاطمی به مصدق ایراد کردند. مراسم با خواندن سرود ملی "ای ایران" پایان یافت.

دفتر مردمرداری جبهه ملی ایران

تهران - 18 آبان 1386

گزارشی از مراسم بزرگداشت شهید دکتر حسین فاطمی

پنجشنبه، 19 آبان 1384

ادوار نیوز : عصر پنج شنبه 84/8/19 مراسم گرامیداشت سالروز شهادت دکتر سید حسین فاطمی توسط جبهه ملی ایران در مسجد فخرالدوله تهران برگزار شد .

در این مراسم چهره های سیاسی از جمله : مهندس عزت الله سحابی ، دکتر ورجاوند ، داوود هرمیداس باوند ، حسن یوسفی اشکوری ، خسرو سیف و مهندس حسین عزت زاده و ... حضور داشتند .

در ابتدای این مراسم مهندس حسین عزت زاده با گرامیداشت یاد و خاطره شهید دکتر فاطمی وزیر امور خارجه در دولت ملی دکتر مصدق ، به ایراد سخن پرداخت .

ادیب برومند نیز در این مراسم با ذکر خاطراتی از دکتر فاطمی نسبت به برگزاری چنین مراسمی ابراز خشنودی نمود . او در بخشی از سخنان خود گفت : کسانی که تاریخ را تحریف می کنند باید بدانند که سرانجام روزی تاریخ چهره های ملی و پرافتخار را به نسل آینده می شناساند .

دیگر سخنران این مراسم آقای شاه حسینی از اعضای برجسته جبهه ملی ایران بود . او در ابتدای سخنان خود گفت : دکتر فاطمی را نباید با دیگر شهیدان راه آزادی قیاس کرد . او تربیت شده و شاگرد مکتب دکتر مصدق بود . مکاتبات دکتر فاطمی در زمانی که زیر شکنجه و تحت فشار بوده نشان از استقامت و شجاعت او دارد به طوریکه در آن زمان بار نهضت ملی ایران به دوش وی بوده است .

شاه حسینی با اشاره به توانایی دکتر فاطمی در حرفه ی روزنامه نگاری افزود : دکتر فاطمی در سن 32 سالگی مورد غبطه ی روزنامه نگاران آن زمان بود و اتهامات زیادی را به او نسبت می دادند اما او با متانت در راه هدف دکتر مصدق که همانا استقلال ایران و حاکمیت ملی بود ایستادگی کرد .

او در ادامه پیام شهید فاطمی را همکاری ، همیاری ، معاضدت و ایران دوستی برای نیل به حاکمیت ملی و استقلال ایران دانست و گفت : برای دکتر فاطمی تنها سیاست ایران دوستی مهم بود .

در ادامه شاه حسینی به ذکر خاطره ای از شهید فاطمی پرداخت ، او گفت : پس از 19 اسفند دکتر فاطمی در دیداری که با شاه داشته است با شجاعت خطاب به او می گوید : شما در ترور دکتر مصدق نقش داشته اید و 30 تیر شما با توطئه انگلستان می خواستید

دکتر مصدق را برکنار کنید که موفق نشدید ولی هنوز عبرت نگرفته اید و سرنوشت شما همان سرنوشت فاروق خواهد بود .
او ضمن بیان خاطره ای دیگر از دکتر حسین فاطمی گفت : شهید فاطمی پس از ترورش توسط عوامل فداییان اسلام وقتی در بیمارستان ، آیت الله کاشانی به دیدار او می آید به ایشان می گوید : رفقای شما به ما کم لطفی کردند.
در پایان این مراسم آخرین نامه شهید دکتر حسین فاطمی قرانت شد و پس از آن با سر دادن سرود ای ایران توسط حضار جلسه خاتمه یافت .

بزرگداشت دکتر حسین فاطمی

جمعی از اعضای شورای مرکزی و نمایندگان سازمانهای جبهه ملی ایران عصر روز یکشنبه ۱۹ آبان به مناسبت پنجاه و چهارمین سالروز جان باختن دکتر حسین فاطمی وزیر امور خارجه دولت دکتر محمد مصدق، با حضور بر آرامگاه او، یادش را گرامی داشتند.
به گزارش دفتر مردمرداری جبهه ی ملی ایران، در این مراسم مهندس اشکان رضوی "از سازمان مهندسان جبهه ملی ایران" سخنانی را پیرامون تاریخچه مبارزاتی شهید فاطمی و همچنین مسائل روز بیان داشت. و سپس حاضرین با ادای احترام به مزار دکتر فاطمی و خواهر فداکارش مراسم را به پایان رساندند.

ادیب برومند، بانو دکتر اردلان، بانو مهشید افشار، مهندس مرتضی بدیعی، جمال درودی، دکتر حسین موسویان، مهندس کورش زعیم، دکتر خسرو سعیدی، حسین شاه حسینی، اصغر فنی پور، بانو پریچهر مبشری، از اعضای شورای مرکزی جبهه ی ملی و همچنین یوسف صحفی، بانو فرشته خاکی پور، مهندس مجید ضیایی، بانو فریبا درودی، بانو ژیلا سربازی، دکتر فاطمه رحمانی، مهندس حمید رضا خادم و تنی چند از جوانان و علاقمندان به جبهه ملی ایران را نام برد عده ای از اعضا و دوستداران جبهه می ملی در این مراسم حضور داشتند.

آقای اشکان رضوی در سخنرانی خود در این مراسم از جمله گفت:

حوادثی که در طول تاریخ برخی ملتها بویژه ملل تحت استعمار و استبداد رخ می دهد گاه با گذر زمان خیلی زود به بوته ی فراموشی سپرده می شود و بویژه آن هنگام که ملتی اسیر استبداد، سرنوشت کشور خویش را از دست دیکتاتور و مستبدی میگیرند و به دست مستبدی دیگر می سپارند و ناگزیر از آن که این قانون نانوشته ای است که با گذشت زمان وضعیت هر کشور استبداد زده ای که حاکمانش منتخب مردم و بازتاب خواستهای حقیقی آنان نباشند رو به زوال خواهد گذاشت و روز به روز راه نشیب خواهد پیمود.
مردم اسیر دست استبداد غافل از آن که چیزی که ایشان را دچار این وضعیت نابهنجار و این فلاکت و سیه روزی روز افزون نموده است نفس استبداد است نه نوع آن، آرزوی رسیدن به گذشته را در سر می پروراند و نسلهای نو بدون آن که بدانند نیاکانشان به راستی چرا به مبارزه با رژیم دیکتاتور گذشته رو آوردند زیر بمباران تبلیغاتی برخی ناآگاهان و یا غرض ورزان به محاکمه ی مادران و پدران خود روی می آورند که چرا؟
آیا همان وضعیت گذشته بهتر نبود؟

و در این بین در اکثر موارد روشن فکران و حتا کسانی که خود در آن مبارزات شرکت داشتند پاسخی روشن برای این تردید فرزندان و نسل پس از خویش ندارند.

اما در این بین هستند رویدادهایی که آن چنان بر تارک پیشینه ی مبارزاتی ملتی تحت ستم می درخشند که با اندکی ژرف نگری در آنها می توان حقیقت را برای همه و بویژه نسل جوان روشن کرد و به آنها که یا درک درستی از شرایط تاریخی ندارند و یا آگاهانه به خاطر منافعشان آنها را نادیده می انگارند نشان داد که "نمی توان همه چیز را در گذر زمان از حافظه ی تاریخی یک ملت زدود".

وی در ادامه ی سخنرانی خود افزود: یکی از بارزترین این حوادث دهشتناک در تاریخ معاصر ما کودتای به راستی ننگین ۲۸ مرداد

سال ۱۳۳۲ و پیامدهای شوم آن است.

دستگیری، تبعید و اعدام بزرگترین آزادیخواهان تاریخ معاصر ایران و مبارزانی که به اثبات تاریخ به جرات می توان گفت از کم شمار افرادی بودند که در تاریخ استبدادزده و استعمارزده ملت ایران، نماینده ی راستین ملت و برآمده از متن آنها و بازتاب دهنده ی خواسته های آنها بودند.

وی در مورد معرفی دکتر فاطمی و مبارزات او چنین گفت: در سحر گاه ۱۹ آبان ماه ۱۳۳۳ رادمردی که تاریخ معاصر ما چون او بی را کمتر سراغ دارد با بدنی تب دار و بیمار به جوخه اعدام شب پرستان سپرده شد تا تراژدی مرگ بابک را در اذهان ایرانیان زنده کرده و ایرانیان را یادآور شود که آزمندی انیران و دشمنان را پایانی نیست و نخواهد بود و این خاک، زنده به خون فرزندان رشید ایرانزمین است و بس.

و او که تا آخرین لحظه ی زندگی شرافتمندانه اش به راستی به همان آرمانهایی که ملت ایران او را به همین خاطر برگزیده بود وفادار و پایبند بود با فریاد زنده باد مصدق، و پاینده ایران، زنده بودن جاودانی نهضت ملی ایران را تا همیشه تاریخ فریاد زد. در حالیکه قلب پاک دکتر فاطمی آماجگاه گلوله هایی قرار می گرفت که کار نیمه کاره ارتجاع سیاه و اهریمنی را که پیش از آن در ترور او ناکام مانده بود به پایان می رسانید.

دیکتاتوری وقت ایران که هرگاه اوضاع را نامساعد می دید فرار را بر قرار ترجیح می داد و با خیالی آسوده بر فرش سرخی که جلادانش با همکاری روباه پیر انگلیس و استعمارنو امریکا، از خون پاک دکتر فاطمیها زیر پایش گسترده بودند گام نهاد و اوضاع به ظاهر امنی که با زندانی کردن و تبعید آزادیخواهان فراهم شده بود زمینه را برای یکه تازی استبداد بیدادگری دوباره در این سرزمین اهورایی بیش از پیش فراهم ساخت.

سخنر ان یادآوری و بزرگداشت انسانهایی بزرگ چون فاطمی را کوچکترین سپاسی دانست که یک ملت می تواند در برابر فداکارها و از خودگذشتگیهای آنها ابراز دارد.

وی گفت: دکتر حسین فاطمی که در خانواده ای از عالمان دینی شهر نایین دیده به جهان گشود. پدرش آیت اله سید علی سیف العلماء و مادرش دختر حجت الاسلام خادم بود. تحصیلات ابتدایی را نزد پدر و سایر افراد خانواده فرا گرفت سپس برای گرفتن دیپلم راهی اصفهان شد و در آن شهر همزمان با تحصیل، اقدام به انتشار مقالاتی در روزنامه باختر نمود. پس از آن برای تکمیل تحصیلات روانه اروپا شد و در نیمه اول آبان ۱۳۲۷ به ایران بازگشت. در نیمه نخست سال ۱۳۲۸ روزنامه باختر امروز را در تهران منتشر کرد و در اسفند ۱۳۲۸ جبهه ملی ایران به پیشنهاد وی با حضور بیست و دو نفر از سرشناس ترین مبارزان ملی آن زمان به رهبری زنده یاد پیشوا دکتر مصدق تشکیل گردید.

پس از آن دکتر فاطمی و همراهانش با تلاش روزافزون به مبارزه ای پی گیر و خستگی ناپذیر با استعمارگران و عوامل داخلی آنان پرداختند.

او فریاد برمی آورد که:

"طبقه درس خوانده و فهیم ایران! توده ی روشنفکر و باهوش! ایران را به دست خویشتن اداره کنیم. ما صاحب این خانه هستیم. ما باید آن توانایی و شخصیت ذاتی را از خود بروز دهیم که هر نالایق پست و هر کوچه گرد بی فکر و کم شعور نتواند حاکم بر مقدرات این مملکت شود."

و شگفتا که روشنفکران ایران برای این سخنان میهن پرستانه و روشنگر هیچگاه گوش شنوایی نداشته اند. "

وی افزود: با آغاز نخست وزیری دکتر مصدق، دکتر فاطمی به عنوان معاون سیاسی و پارلمانی وی مشغول به کار شد و پس از آن به عنوان نماینده مردم تهران در مجلس شورای ملی برگزیده و در آخرین ماموریت خود نیز عهده دار وزارت امور خارجه در کابینه دکتر مصدق بود.

در نیمه شب ۲۵ مرداد ۱۳۳۲ به دنبال کودتای عوامل آمریکا علیه حکومت ملی و قانونی دکتر مصدق، دکتر فاطمی توسط گارد شاهنشاهی دستگیر و محبوس گشت و مورد آزار واقع گردید. و بامدادان همان روز و در پی شکست کودتا و فرار محمدرضا پهلوی از رامسر به بغداد، آزاد گردید و همان روز نیز با حضور در کاخ سعدآباد به لاک و مهر کاخهای سلطنتی پرداخت و در سرمقاله

"باختر امروز" ۲۶ مرداد با عنوان "خانمی که می خواست وطن را به خاک و خون بکشد فرار کرد" ماهیت وابسته و پوشالی دربار را افشا نمود.

دکتر فاطمی در پی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ مدتی مخفی گشت ولی سرانجام در ۲۲ اسفند همان سال توسط سرگرد مولوی با استفاده از اطلاعات سروان جلیوند دستگیر شد. رژیم شاه برای تقدیر از نامبردگان در همان روز مولوی را به پاداش این مزدوری به درجه سرهنگی و جلیوند را به درجه سرگردی ارتقا داد.

پس از دستگیری دکتر فاطمی عوامل سرکوب رژیم شاه برآن شدند تا به هنگام انتقال او از شهربانی وی را به دست شعبان بی مخ و جمعی از اوپاش او به قتل برسانند ولی این نقشه با فداکاری خواهر شجاع دکتر فاطمی که خود را سپر برادر نموده بود ناکام ماند. پس از آن واقعه دکتر فاطمی به بیمارستان منتقل و در شرایطی که از آثار ضربات کاردها و خنجرهای وارده شب پرستان رنج می برد و مضاف بر اینکه پس از سوء قصد نافرجام و کور مهدی عبدخدایی در تاریخ ۲۶ بهمن ۳۰ هیچگاه نتوانسته بود سلامت جسمی کامل خود را بازیابد در وضعیتی بسیار بحرانی قرار گرفت.

آن چنان که در سند ۱۹ تیر ۳۳ مشاهده می شود به دستور محمدرضا شاه بازجویی و در بیدادگاه فرمایشی و سری به بیرحمانه ترین شیوه محاکمه و محکوم به اعدام گردید.

و در سپیده دم ۱۹ آبان ۳۳ دکتر فاطمی با پیکری تبار و بیمار آماج گلوله دژخیمان گشت تا عبرتی باشد برای تمام کسانی که به خود جرات می دهند در برابر استعمار و مزدوران او بایستند. ولی زهی خیال باطل که مبارزه برای بدست آوردن آزادی متوقف نگردید و مبارزان از پای ننشستند و تا گیتی به پاست رهپویان آزادی میهن نیز دست از جان شسته اندیشه ای جز رهایی میهن و ملت نخواهند داشت.